

Direktør Helle Hammer, Nærings- og handelsdepartementet

Rektor Arnfinn Torbjørn Ellingsen, Samferdselsdepartementet

Byråd Kristin Ravnanger, Sosial- og helsedepartementet, helsesaker

Direktør Osmund Kaldheim, Sosial- og helsedepartementet, sosialsaker

Konserndirektør Elsbeth Tronstad, Utenriksdepartementet, utenriksaker

Advokatfullmektig Vidar Helgesen, Utenriksdepartementet, utenriksaker

Ekspedisjonssjef Kim Traavik, Utenriksdepartementet, utenriksaker.»

Presidenten foreslår at disse tre brev vedlegges protokollen – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil også på vegne av Stortinget ønske de nyutnevnte statsråder og statssekretærer lykke til og ser frem til et godt samarbeid mellom regjering og storting.

Regjeringsskiftet medfører følgende endringer i Stortingets sammensetning:

De tidligere medlemmer av Regjeringen Jens Stoltenberg, Thorbjørn Jagland, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, Sylvia Brustad, Bjarne Håkon Hanssen, Karita Bekkemellem Orheim, Olav Akselsen og Trond Giske tar sete som representanter.

Følgende vararepresentanter møter som representanter i den tid representantene Kjell Magne Bondevik, Jan Petersen, Per-Kristian Foss, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Sponheim, Odd Einar Dørum, Einar Steensnæs, Ingjerd Schou, Ansgar Gabrielsen, Erna Solberg, Kristin Krohn Devold og Børge Brende er medlemmer av Regjeringen:

For Vest-Agder fylke: Peter *Gitmark*

For Akershus fylke: Einar *Holstad* og André *Dahl*

For Hordaland fylke: May Britt *Vihovde* og Silja *Eke-land*

For Møre og Romsdal fylke: Modulf *Aukan*

For Oslo: Trine Skei *Grande*, Ine Marie *Eriksen* og Hans R. *Kjæstad*

For Rogaland fylke: Olaf *Gjedrem*

For Sør-Trøndelag fylke: Linda Cathrine *Hofstad*

For Østfold fylke: Carsten *Dybevig*

Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra representantene Bjørn *Hernæs*, Finn Kristian *Marthinsen* og Øyvind *Vaksdal* om permisjon i tiden fra og med 23. oktober til og med 16. november, alle for å delta i De forente nasjoners 56. ordinære generalforsamling, 2. del, i New York
- fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om sykepermisjon for representanten Bjarne Håkon *Hanssen* fra og med 23. oktober og inntil videre
- fra Kristelig Folkepartis stortingsgruppe om velferdspermisjon for representanten Einar *Holstad* i tiden fra og med 23. oktober til og med 26. oktober

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.

2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:

For Akershus fylke: Eldbjørg I. *Lundby*

For Buskerud fylke: Unni Hennem *Lie*

For Hedmark fylke: Kari *Gløersen*

For Rogaland fylke: Torill K. Haaland *Horpestad*

For Nord-Trøndelag fylke: Jon Olav *Alstad*

Presidenten: Eldbjørg I. Lundby, Unni Hennem Lie, Kari Gløersen, Torill K. Haaland Horpestad og Jon Olav Alstad er til stede og vil ta sete.

Representanten Øystein Hedstrøm vil framsette et privat forslag.

Øystein Hedstrøm (FrP): På vegne av Harald T. Nesvik, Lodve Solholm og meg selv vil jeg fremme et forslag om at innførselskvotene av reiseutstyr og reise-gods, som alkohol og tobakk, harmoniseres med EUs regelverk.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Erklæring fra Regjeringen

Statsminister Kjell Magne Bondevik: Etter årets stortingsvalg har partier som til sammen utgjør et flertall i Stortinget, bekreftet at de ønsker et regjeringsskifte. En samarbeidsregjering med basis i Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har på denne bakgrunn påtatt seg regjeringensansvaret.

Regjeringen går til gjerningen med dyp respekt for oppgaven og de mennesker vi er satt til å tjene. Regjeringens virke skal være til gagn for hele landet.

Samarbeidsregjeringen har sin verdiforankring i rettsstatens og demokratiets prinsipper og den kristne og humanistiske kulturarv. Regjeringen vil føre en politikk bygd på:

- respekt for menneskelivet og menneskeverdet
- personlig ansvar
- frihet for enkeltmennesket
- vern om familiene
- forvalteransvaret
- nestekjærlighet og omsorg for svaktstilte

For et godt samfunn er dette umistelige verdier. Mange opplever nå at de trues. Terrorangrepene på USA angår oss alle. De er et anslag mot grunnleggende verdier i det demokratiske samfunn – åpenhet, frihet og trygghet.

Terroristenes mål er å skape rådvillhet og splittelse, frykt og utrygghet. Men de må ikke få lykkes! I stedet for rådvillhet skal vi vise beslutsomhet og utholdenhet. I stedet for splittelse skal vi vise fasthet og samhold. I stedet for fremmedfrykt og utrygghet mellom mennesker skal vi bygge ny tillit og forståelse.

Samarbeidsregjeringen ønsker å være en regjering for alle landets innbyggere, uansett tro, hudfarge, seksuell legning og etnisk bakgrunn.

Samene er et urfolk i Norge. Regjeringen ser det som viktig at deres livsform, kultur og verdier kan bevares og videreutvikles.

Samarbeidsregjeringens politikk vil bygge på Semerklæringen av 8. oktober.

Regjeringen vil invitere alle partier i Stortinget til et konstruktivt samarbeid. Den parlamentariske situasjonen understreker behovet for dette.

Regjeringen ønsker å søke løsninger som samler bred støtte til de bærende hovedlinjer i norsk politikk. Det gjelder ikke minst i utenriks- og sikkerhetspolitikken. Men også innad i det norske samfunn er det viktig med stabilitet, langsiktighet og forutsigbare rammebetingelser.

Norge har store muligheter. Skal vi gripe dem, trengs det vilje til politisk fornyelse. På viktige områder vil Regjeringen legge opp en ny politisk kurs. Løsningene skal finnes i respekt for *både* de grunnleggende fellesskapsverdiene og frihetsverdiene.

Regjeringen vil styrke fellesskapsverdiene og samfunnsansvaret.

- Vi vil styrke vår internasjonale solidaritet med dem som er fattige, forfulgte og lider nød.
- Vi vil fornye vårt forsvar og øke beredskapen mot nye samfunnstrusler.
- Vi vil videreutvikle velferdsordningene og bekjempe fattigdomsproblemene i Norge.
- Vi vil modernisere offentlig sektor til beste for brukerne og næringslivet.
- Vi vil bygge ut eldreomsorgen, forbedre helsetjenestene og satse forebyggende.
- Vi vil skape mer bærekraftige løsninger i forhold til miljø- og klimautfordringene.

Regjeringen vil fremme frihetsverdiene og det personlige ansvar.

- Vi vil skape «et enklere Norge».
- Vi vil redusere skatte- og avgiftsnivået betydelig gjennom stortingsperioden.
- Vi vil utvide valgfriheten for barnefamilieene ved å satse på full barnehagedekning og kontantstøtte.
- Vi vil gi bedre muligheter for de frivillige organisasjonene.
- Vi vil satse på kunnskap som en viktig forutsetning for verdiskapning og velferd, og for enkeltmenneskers evne til selv å ta ansvar.

Regjeringen vil forankre utenrikspolitikken i FN og i det atlantiske fellesskapet. Det skal føres en aktiv Europapolitikk. Regjeringen legger til grunn at Norges tilknytning til EU bygger på EØS-avtalen og andre samarbeidsavtaler med EU. Det legges stor vekt på å utvikle samarbeidet med landene i vårt nærområde.

Norsk forsvar og sikkerhet skal være fast forankret i NATO. Omleggingen av Forsvaret vil bli gjennomført med nødvendig finansiering. Regjeringen vil arbeide målrettet for å redusere samfunnets sårbarhet, bl.a. i forhold til terroraksjoner.

Mens verdens rike land er blitt rikere, har kløften til de fattigste økt. Regjeringen vil at Norge skal stå i front i

det internasjonale samarbeid for utvikling, gjeldslette og menneskerettigheter.

Utviklingsbistanden skal effektiviseres og gradvis økes til 1 pst. av brutto nasjonalinntekt innen 2005. Utviklingsland skal få bedre markedsadgang.

Regjeringen vil styrke asylinstituttet og sikre at praksis er i samsvar med internasjonale menneskerettighetsforpliktelser.

Også i Norge har avstanden mellom de rikeste og de fattigste økt det siste tiåret. Regjeringen vil legge fram en tiltaksplan med målrettede tiltak for å hjelpe mennesker ut av fattigdom. Tiltakene vil omfatte både økonomi, bolig og stimulans til arbeid framfor passiv mottakelse av stønader. Det er ikke minst viktig å bedre levekårene for fattige barnefamilier.

I familien legges grunnlaget for barns trygghet og personlighetsutvikling. Regjeringen vil bygge familiepolitikken på at foreldrene har hovedansvaret for sine barn. Foreldrenes frihet til bedre å tilpasse sin tid til barnas behov må sikres. Målet er klart: Alle barn skal ha gode oppvekstvilkår.

Regjeringen vil arbeide for full barnehagedekning. Både offentlige og private barnehageplasser skal bli billige. Alle offentlige tilskudd til barnehagene vil bli samlet i ett direkte tilskudd til den enkelte barnehage. Regjeringen vil videreføre kontantstøtten og etter hvert øke beløpet.

Samarbeidsregjeringen vil legge om Husbanken for bedre å rette låneordningene inn mot dem som kjøper bolig for første gang.

Forbrukernes rettigheter vil bli beskyttet, og Regjeringen vil holde en restriktiv linje når det gjelder reklame rettet mot barn.

Kvinner og menn skal ha like rettigheter. Det offentlige må gå foran for å sikre reell likestilling.

Det er Regjeringens mål at Norge skal bli en nasjon som ligger i teten internasjonalt når det gjelder ny teknologi, kompetanse og kunnskap. Norge er rikt på naturressurser. Befolkningens verdier og holdninger, deres kunnskap og kompetanse, er likevel den største ressurs Norge har i møte med fremtiden. Regjeringen vil derfor øke satsingen på utdanning og kompetanse.

Skolen skal formidle kulturarv, allmenndannelse, verdier og kunnskap. Den skal hjelpe barn til mestring, utfoldelse og sosial utvikling. Regjeringen vil ruste opp den offentlige skolen både når det gjelder undervisning, materiell og lokaler. Det skal legges spesiell vekt på å styrke elevenes ferdigheter i lesing, skriving og regning. IKT-satsingen videreføres. Staten skal bidra med et omfattende låneprogram for å sikre gode og egnede skolebygg. Lærere og skoleledere skal sikres konkurransedyktig lønn og lærerutdanningen styrkes.

Regjeringen vil forbedre privatskoleloven. Kriteriene for godkjenning skal forenkles og skolenes økonomiske driftsgrunnlag styrkes.

Samarbeidsregjeringen vil gradvis øke norsk forskningsinnsats til minst gjennomsnittlig OECD-nivå innen 2005. En vesentlig del av opptrappingen skal gå til

grunnforskning. Det vil bli innført skatteincentiver for bedriftenes forsknings- og utviklingsvirksomhet.

Samarbeidsregjeringen har som mål et likeverdig tilbud av helsetjenester, uavhengig av bosted og økonomi. Regjeringen vil følge opp sykehusreformen. Det frie sykehusvalg og den innsatsstyrte finansiering av sykehus skal utvides til også å omfatte private sykehus som har avtale med regionale helseforetak. Opptrappingsplanene innen psykiatri, kreftomsorg og utstyr i sykehusene skal bli gjennomført. Det vil bli satset på forebyggende helsearbeid. Livshjelp til alvorlig syke og døende skal styrkes.

Alt menneskelig liv har samme menneskeverd. Sortering av menneskelig liv skal ikke forekomme. Regjeringen vil legge føre var-prinsippet til grunn for ny gen- og bioteknologi tillates brukt.

Regjeringen vil bedre livssituasjonen for mennesker med fysiske eller psykiske funksjonshemninger, slik at de kan få en livssituasjon som er likeverdig med funksjonsfriske.

Regjeringen vil styrke behandlingstilbudet for rusmisbrukere.

De offentlige velferdsordningene er avhengig av kommuneøkonomien. Regjeringen vil styrke kommunesektorens rammer i perioden, øke det kommunale selvstyret og legge til rette for effektivisering.

Rettsikkerhet og trygghet for liv, helse og eiendom er viktige forutsetninger for frihet og livsutfoldelse. Regjeringen vil gjøre forebygging og bekjempelse av kriminalitet til en av sine viktigste oppgaver.

Diskriminering og rasisme skal aktivt bekjempes. Integreringen av innvandrere må forbedres. Gode norsk-kunnskaper og aktiv jobbformidling er avgjørende for å lykkes med dette.

Regjeringen vil føre en offensiv miljø- og ressurspolitikk basert på målet om en bærekraftig utvikling.

Arbeidet med biologisk mangfold, opprydding i gamle miljøsynder og bekjempelse av PCB-forurensning skal forsterkes.

Arbeidet med naturvern, friluftsliv og kulturminner er også prioriterte områder.

Samarbeidsregjeringen vil satse på et dynamisk samspill med frivillige organisasjoner, kommuner og næringsliv.

På klimaområdet vil Regjeringen foreslå nye tiltak for å oppnå Kyoto-avtalens mål om demonstrerbar framgang innen 2005. En vesentlig del av utslippsreduksjonen skal oppnås gjennom nasjonale tiltak. Etableringen av et nasjonalt kvotesystem skal framskyndes.

Samarbeidsregjeringen vil bidra til en framtidsrettet energipolitikk, hvor det legges til rette for at Norge i økende grad tar i bruk CO₂-frie gasskraftverk og fornybare energikilder som bioenergi og vindkraft. Samtidig styrkes tiltakene for energisparing.

Når det gjelder gasskraftverk, vil Regjeringen legge Stortingets vedtak til grunn og gi rammebetingelser som gjør det mulig å etablere CO₂-frie gasskraftverk. Økt forskning, et samarbeidsprogram med industrien, en økonomisk «startpakke» gjennom avgiftsfritak og en undersøkelse av miljømessig status med en fortløpende vurde-

ring av utslippstillatelsene vil stå sentralt. Inntil det er etablert et system for omsettelige kvoter, gis nye utslippstillatelser og konsesjoner bare til gasskraftverk basert på CO₂-fri teknologi.

Natur- og havmiljøene i nord er svært sårbare. Det vil derfor bli utarbeidd en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet.

Regjeringen vil føre en økonomisk politikk der hovedmålene er arbeid til alle, økt verdiskaping, videreutvikling av velferdssamfunnet, rettferdig fordeling og bærekraftig utvikling. Et sterkt og konkurransedyktig næringsliv er en forutsetning for å nå målene.

Regjeringen vil legge en ny kurs for statens eierskapspolitikk. Sterkere privat eierskap er viktig for å vitalisere norsk næringsliv og stimulere til næringsutvikling i Norge. For å unngå rollekonflikter mellom statens oppgaver som eier og kontrollør vil Regjeringen samle det statlige eierskap i ett departement og skrittvis redusere statlig eierskap.

Regjeringen vil legge om politikken for å sikre økt tilgang til arbeidskraft. Det skal bli lettere og mer lønnsomt å stå lenger i arbeid før pensjonering.

Regelverket for arbeidsinnvandring skal mykes opp.

Det åpnes for at sykmeldte raskere kan bli behandlet og komme tilbake i jobb.

Samarbeidsregjeringen vil aktivt følge opp den inngåtte avtale med partene i arbeidslivet om tiltak for å redusere sykefraværet.

Samarbeidsregjeringen vil legge en ny kurs i skatte- og avgiftspolitikken. Både næringslivet og personlige skattytere skal få skattelettelse. Det er to grunner til det.

For det første: Hensynet til verdiskapingen og arbeidsplassene. Mer konkurransedyktige rammebetingelser vil motvirke at gode investeringsprosjekter, handel og forretningsideer går tapt for Norge.

For det andre: Ønsket om større valgfrihet og å gi folk bedre mulighet til å klare seg på egen inntekt.

Regjeringen vil derfor senke det samlede skatte- og avgiftsnivået betydelig gjennom stortingsperioden.

En god næringspolitikk er også god distriktpolitikk. Viktige distriktsnæringer som fiskeri, havbruk, landbruk og reiseliv bidrar til verdiskaping, spredt bosetting og gode levevilkår over hele landet. Informasjons- og kommunikasjonsteknologien gir nye muligheter for å ta hele landet i bruk.

Det må sikres gode, trygge og effektive samferdselsløsninger over hele landet. Vegbevilgningene skal økes. Luftfarten skal få avgiftslettelse. Sikkerheten innen sjøtransporten skal styrkes. Det åpnes for friere etablering av ekspressbuss.

Det er ingen motsetning mellom gode vilkår for byene og vekstkraftige distrikter. Regjeringen vil føre en aktiv og positiv storbypolitikk. Regjeringen vil gjennomføre et løft for kollektivtrafikken, spesielt i storbyene. Målet er bedre kapasitet, økt frekvens og prisreduksjoner.

Norge er en av verdens fremste fiskerinasjoner. Regjeringen vil aktivt legge til rette for at de store mulighetene for Kyst-Norge innen havbruk og fiskerieringen blir utnyttet. Næringene må bygge på en bærekraftig for-

valtning av ressursene, og forurensninger som kan true de marine ressursene, må bekjempes.

Samarbeidsregjeringen vil arbeide for et livskraftig og desentralisert landbruk som utnytter ny teknologi og nye markedsmuligheter. En viktig oppgave vil være å sikre trygg mat til forbrukerne, samtidig som forskjellen i matprisene i forhold til våre naboland reduseres.

Regjeringen vil, i samarbeid med de ansattes organisasjoner, aktivt fremme modernisering av offentlig sektor. Den skal bli mer brukerorientert og serviceinnstilt. Gjennom effektivisering frigjøres ressurser til offentlige kjerneoppgaver. Det må legges vekt på større åpenhet i forvaltningen.

Regjeringen vil gjenoppta og videreutvikle prosjektet «Et enklere Norge». Lover og forskrifter skal forenkles og forskrifter gis tidsbegrenset varighet.

Bruken av konkurranseutsetting i offentlig sektor skal utvides.

Kjøp fra private bedrifter skal likestilles med offentlig egenproduksjon av tjenester.

Byggesaksforskriftene i plan- og bygningsloven skal forenkles og saksbehandlingstiden kortes ned for reguleringsaker.

Åpningstidsloven oppheves, og bestemmelsene for søn- og helligdager overføres til helligdagslovgivningen.

Regjeringen vil ta initiativ til en evaluering av den nye fylkeskommunen.

Regjeringen vil legge stor vekt på å sikre vitaliteten og spennvidden i kulturlivet. Kultur og kunst, medier, frivillige organisasjoner, idrett, kirke- og livssynssamfunn kan tilby berikende opplevelser og arenaer for engasjement. Kulturpolitikken må støtte frittstående kulturarbeidere, kunstnere og institusjoner. Regjeringen vil opprette et kulturminnefond som bygger på et samarbeid mellom privat og statlig kapital.

Den norske kirke, frikirkene og andre trossamfunn skal sikres gode arbeidsvilkår. Kirkens uavhengighet i åndelige spørsmål må respekteres, og Regjeringen vil fortsette reformarbeidet med overføring av større ansvar til kirkelige organer.

Regjeringen vil fornye og forbedre frivillighetspolitikken for å utløse stadig mer av de skapende krefter som

finnes innen det sivile samfunn. Frivillige organisasjoner skal kompenseres for virkningen av momsreformen. Fra-
dragsrammen for gaver til frivillige organisasjoner vil bli utvidet.

Som politikere kan vi gi tjenlige lover og rammevilkår, men det gode samfunn kan bare skapes av folk selv, som enkeltindivider og i fellesskap med andre. Generasjoner før oss har gjort Norge til et godt samfunn. Vår utfordring – vårt ansvar – er å gjøre Norge enda bedre.

Presidenten: Regjeringens erklæring foreslås utlagt for behandling i et senere møte. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 2

Referat

1. (30) Den Norske Nobelkomité meddeler at Nobels fredspris for 2001 er tildelt De forente nasjoner (FN) og dets generalsekretær Kofi Annan
2. (31) Valgkomiteen melder å ha valgt Jørgen Kosmo til leder, Inge Lønning til nestleder og Karin S. Woldseth til sekretær
3. (32) Innberetning fra valgkomiteen om sammensetningen av Stortingets faste komiteer (S. nr. 3 (2001-2002))
Enst.: Nr. 1–3 vedlegges protokollen.
4. (33) Tilleggsbevilgning på statsbudsjettet for 2001 knyttet til beredskapsformål (St.prp. nr. 7 (2001-2002))
Enst.: Sendes forsvarskomiteen.
5. (34) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings-sesjonen 2000-2001 (St.meld. nr. 4 (2001-2002))
6. (35) Statsrådsprotokollene for tidsrommet 1. januar 2001 til 30. juni 2001
Enst.: Nr. 5 og 6 sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
7. (36) Humanitær bistand i forbindelse med krisen i Afghanistan (St.prp. nr. 8 (2001-2002))
8. (37) Forelegg for Stortinget av overenskomster inngått med fremmede makter i 1999
Enst.: Nr. 7 og 8 sendes utenrikskomiteen.

Møtet hevet kl. 10.35.